

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Michał Wysocki

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank (...) SA we W.

przeciwko Z. C. zastępowanemu przez kuratora adw. P. M.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionych przez powoda i pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 26 lutego 2014 r.

sygn. akt IX C 2603/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) **w pkt. 1 i zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.617,64zł (osiem tysięcy sześćset siedemnaście zł i sześćdziesiąt cztery grosze) wraz z odsetkami umownymi od kwoty 4.900,79zł wg zmiennej stopy procentowej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 9 października 2012r. do dnia zapłaty;**

b) **w pkt. 4 i zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.889,52 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;**

c) **w pkt. 5 i nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 276zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;**

II. oddala apelację powódki w pozostałym zakresie;

III. oddala apelację pozwanego;

IV. przyznaje kuratorowi adwokatowi P. M. wynagrodzenie za postępowanie apelacyjne w kwocie 738zł brutto, które nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu;

V. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 30zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

VI. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 738zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

/-/ M. Wysocki

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2014r. Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, w sprawie z powództwa (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. przeciwko Z. C. zastępowanemu przez kuratora adw. P. M., o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7.554,52zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 3.835,36zł wg zmiennej stopy procentowej w wysokości czterokrotności stopy kredytu

lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 9 października 2012r. do dnia zapłaty (pkt 1); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2); przyznał kuratorowi adw. P. M. wynagrodzenie w kwocie 1.476zł brutto, które co do kwoty 1.200zł nakazał wypłacić z zaliczki wpłaconej przez powódkę, a zarejestrowanej pod poz. 916/13, natomiast w pozostałym zakresie tj. co do kwoty 276zł tymczasowo ze środków Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (pkt 3); kosztami procesu obciążył strony stosunkowo tj. pozwanego w 85%, natomiast powódkę w 15% i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.606,09zł tytułem zwrotu części kosztów procesu (pkt 5); nakazał ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 41,40zł tytułem zwrotu części poniesionych przez Skarb Państwa wydatków postępowania (pkt 6); odstąpił od obciążenia pozwanego obowiązkiem zwrotu części wydatków postępowania poniesionych przez Skarb Państwa (pkt 7).

Wydając p owyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 sierpnia 2009r. Z. C. zawarł z (...) Bank SA (obecnie (...) Bank (...) SA z siedzibą we W.) reprezentowanym przez agenta - (...) SA w W. umowę o wydanie karty kredytowej i przyznanie limitu kredytowego (nr umowy (...), nr rachunku (...)). Zgodnie z umową bank przyznał kredytobiorcy limit kredytowy do kwoty 5.000zł, dla korzystania z którego otwiera i prowadzi rachunek kredytowy. Jednocześnie zgodnie z umową kredytobiorca zawarł jednocześnie z bankiem umowę o kartę płatniczą, na podstawie której bank wydał w/w kartę kredytową V. A. i zobowiązał się rozliczać transakcje dokonane przy jej użyciu. Integralną część niniejszej umowy stanowił „Regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego” oraz „Tabela

Opłat i Prowizji”. Zgodnie z zapisem § 5 ust. 1 umowy kredytobiorca zobowiązał się do wpłacania na rachunek kredytowy każdego kolejnego miesiąca wymaganej bieżącej kwoty do zapłaty w kwocie i terminie wskazanym na wyciągu generowanym do 24 dnia każdego kolejnego miesiąca i przesłanym przez bank, a wyliczonej zgodnie z regulaminem i tabelą opłat i prowizji. Zgodnie z tabelą opłat i prowizji odsetki za nieterminową spłatę kapitału ustalono na poziomie czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Umowa została zawarta na okres jednego roku tj. do dnia 26 sierpnia 2010r. z zastrzeżeniem automatycznego jej przedłużania przez bank na kolejne roczne okresy o ile nie zajdą określone w regulaminie zdarzenia wykluczające możliwość kontynuowania umowy.

Po zawarciu umowy i wydaniu karty kredytowej V. A., w okresie od 7 września 2009r. do 2 sierpnia 2010r. pozwany dokonywał transakcji w postaci zakupów przy użyciu karty, wypłat z bankomatów itp., nie dokonując po dniu 2 sierpnia 2010r. żadnych transakcji przy użyciu wydanej karty kredytowej. Jednocześnie pozwany do dnia 16 lipca 2010r. dokonywał na rachunek karty wpłat z tytułu spłaty wymagalnego zadłużenia zgodnie z przesyłanymi wyciągami, w tym w dniu 17 czerwca 2010r. dokonał spłaty wymagalnego zadłużenia na kwotę 2.000zł a w dniu 16 lipca 2010r. dokonał spłaty wymagalnego zadłużenia na kwotę 3.000zł.

Po zaksięgowaniu wpłaty z dnia 16 lipca 2010r. całkowite zadłużenie pozwanego z tytułu karty kredytowej wynosiło 173,66zł, a całkowity stan zadłużenia rachunku po zaksięgowaniu transakcji dokonanych przez pozwanego przy użyciu karty w okresie do 24 lipca 2010r. oraz przy uwzględnieniu opłat i odsetek wynosił łącznie 440,17zł.

Zgodnie z wygenerowanym przez bank wyciągiem z dnia 24 lipca 2010r. minimalna spłata zadłużenia przez pozwanego płatna do dnia 17 sierpnia 2010r. wynosiła 59,42zł z czego kwota odsetek za okres od dnia 25 czerwca 2010r. do 24 lipca 2010r. wynosiła 35,88zł.

Zgodnie z wygenerowanym przez bank wyciągiem z dnia 24 sierpnia 2010r. minimalna spłata zadłużenia przez pozwanego płatna do dnia 17 września 2010r. wynosiła 467,11zł z czego łączna kwota odsetek za okres od dnia 25 lipca 2010r. do 24 sierpnia 2010r. wynosiła 64,10zł.

Zgodnie z wygenerowanym przez bank wyciągiem z dnia 24 września 2010r. minimalna spłata zadłużenia przez pozwanego płatna do dnia 18 października 2010r. wynosiła 418,21zł z czego łączna kwota odsetek za okres od 25 sierpnia 2010r. do 24 września 2010r. wynosiła 82,82zł.

Zgodnie z wygenerowanym przez bank wyciągiem z dnia 24 października 2010r. minimalna spłata zadłużenia przez pozwanego płatna do dnia 17 listopada 2010r. wynosiła 383,65zł z czego łączna kwota odsetek za okres od 25 września 2010r. do 24 października 2010r. wynosiła 80,16zł.

Po dniu 2 sierpnia 2010r. jedyne operacje dokonywane na rachunku służącym do obsługi karty kredytowej A. prowadzonym dla pozwanego sprowadzały się do naliczania przez bank wynikających z tabeli i regulaminu opłat oraz prowizji, doliczaniu odsetek w tym od kapitału przeterminowanego, jak też obciążania kredytobiorcy należnymi składkami ubezpieczeniowymi.

Według stanu na dzień 9 października 2012r. wysokość zadłużenia na rachunku nr (...) wynosiła 8.882,91zł i obejmowała: kwotę kapitału w wysokości 4.900,79zł, kwotę 2.502,67zł umownych odsetek oraz łączną kwotę 1.479,45zł naliczanych zgodnie z umową opłat i prowizji oraz należnych składek ubezpieczeniowych.

Pismem z dnia 10 maja 2011r. (...) Bank SA (obecnie (...) Bank (...) SA z siedzibą we W.) złożył Z. C. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o limit kredytowy i kartę kredytową A.. Przedmiotowe wypowiedzenie zostało wysłane na adres pozwanego podany w umowie kredytowej. Pomimo wynikającego z umowy obowiązku zawiadamiania banku o każdorazowej zmianie adresu do momentu złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy pozwany nie informował banku o zmianie swego miejsca zamieszkania.

Miejsce zamieszkania pozwanego nie jest znane, a jego ostatni ujawniony adres zamieszkania znajdował się w P. przy ul (...). Pozwany nie przebywa w Areszcie Śledczym czy też Zakładzie Karnym na terenie RP.

Powyższy stan faktyczny Sąd rejonowy ustalił w oparciu o treść dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, mając na uwadze treść art. 229 kpc i art. 230 kpc.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy dokonał następujących rozważań prawnych:

Zdaniem Sądu Rejonowego, zasadność samego roszczenia wskazanego w pozwie nie mogła budzić wątpliwości w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, w tym wiarygodność objęta żądaniem pozwu znajdowała pełne oparcie w treści łączącego strony stosunku prawnego. Pozwany korzystał z wydanej mu przez poprzednika prawnego powódki karty kredytowej, dokonując przy jej użyciu transakcji, a tym samym ten zobowiązany jest do spłaty zadłużenia, odsetek, w tym od kapitału przeterminowanego oraz wszelkich opłat i prowizji znajdujących oparcie w stanowiącym integralną część umowy regulaminie oraz taryfie opłat i prowizji.

Następnie Sąd ten, odnosząc się do podniesionego zarzutu przedawnienia stwierdził, że strony łączyła umowa o wydanie karty kredytowej i przyznanie limitu kredytowego, z którą związana była umowa o kartę płatniczą. W ocenie

Sądu część łączącego strony stosunku prawnego stanowiła umowa o elektroniczny instrument płatniczy - kartę kredytową z przyznanym limitem zadłużenia na poziomie 5.000zł. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 12 września 2002r. o elektronicznych środkach płatniczych (Dz.U. z 2002r., Nr 169, poz. 1385 ze zm.) roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniają się z upływem 2 lat. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2008r. (sygn. I CSK 243/08) Sąd I instancji stwierdził, że dla oceny wymagalności roszczenia o zapłatę kwoty wykorzystanego limitu zadłużenia wraz z umownymi odsetkami nie jest miarodajny termin wypowiedzenia przez powódkę łączącej strony umowy, która pomimo braku jakichkolwiek wpłat ze strony pozwanego została wypowiedziana dopiero za pismem z dnia 10 maja 2011r. Dokonując w dniu 16 lipca 2010r. wpłaty kwoty 3.000zł pozwany w istocie dokonał spłaty całego wymagalnego zadłużenia na rachunku karty kredytowej. Wobec powyższego, z uwagi na datę złożenia pozwu (18 października 2012r.), a więc datę przerwania biegu przedawnienia należności objętych żądaniem pozwu (art. 123 § 1 pkt 1 kc), należy stwierdzić, iż przedawnieniem objęte zostały należności powódki wynikające z comiesięcznych wyciągów kwoty spłat minimalnych, których płatność przypadła w okresie od dnia 17 lipca 2010r. do 17 listopada 2010r. włącznie. Zgodnie z przedłożonymi przez powódkę wyciągami w okresie tym łączna wysokość tzw. spłat minimalnych zgodnie z wiążącą strony umową wynosiła 1.328,39zł (z czego kapitał wynosił 1.065,43zł), obejmując spłatę w kwocie 59,42zł płatną do dnia 17 sierpnia 2010r., w kwocie 467,11zł płatną do dnia 17 września 2010r., w kwocie 418,21zł płatną do dnia 18 października 2010r. oraz w kwocie 383,65zł płatną do dnia 17 listopada 2010r. Wobec powyższego konieczne było oddalenie powództwa w tej części. Nadto analiza wyciągów za okres od dnia 25 czerwca 2010r. do 24 października 2010r. (k.112-115) pozwala na ustalenie, że w łącznej kwocie spłat minimalnych w wysokości 1.328,39zł zawarte zostały umowne odsetki do łącznej kwoty 262,96zł (35,88zł + 64,10zł, 82,82zł, 80,16zł). Przy czym przedawnienie wierzytelności głównej, ulegającej przedawnieniu w krótszym okresie, odniosło też skutek względem przedmiotowych należności ubocznych w kwocie 262,96zł.

Co do zarzutu przedawnienia w odniesieniu do pozostałych należności objętych żądaniem pozwu, a obejmujących kwotę 1.479,45zł naliczoną przez bank w trakcie trwania umowy tytułem opłat, prowizji, oraz składek na ubezpieczenie kredytobiorcy, Sąd I instancji stwierdził, iż do wskazanych niekwestionowanych przez pozwanego należności, wynikających z treści łączącego stosunku prawnego (Regulaminu, Tabeli Opłat i Prowizji), jako nie wynikających bezpośrednio z umowy o elektroniczny instrument płatniczy, lecz związanych z prowadzeniem przez powodowy bank działalności gospodarczej, znajduje zastosowanie 3 letni termin przedawnienia określony w art. 118 in fine kc. Wobec powyższego ewentualne przedawnienie mogłoby dotyczyć wszelkich naliczonych z tego tytułu przez powódkę należności za okres wcześniejszy aniżeli 3 lata licząc od dnia wniesienia pozwu. Tymczasem w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie mogło budzić wątpliwości, iż po dokonaniu przez pozwanego w dniu 16 lipca 2010r. kwoty 3.000zł wszelkie wymagalne należności z tego tytułu, a przypadające za okres sprzed 16 lipca 2010r., zostały uregulowane.

Sąd Rejonowy stwierdził następnie, że profesjonalny charakter działalności powódki jako instytucji finansowej, nie pozwalał dokonać oceny zgłoszonego przez kuratora pozwanego zarzutu przedawnienia jako nadużycia prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5kc.

Mając to na uwadze, Sąd I instancji uznał, że należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki nieprzedawnioną kwotę 7.554,52zł (8.882,91zł - 1.328,39zł). Mając na uwadze treść żądania pozwu, nie obejmującego żądania odsetkowego od kwot dochodzonych tytułem odsetek umownych oraz tytułem opłat i prowizji, stosownie do art. 321 § 1 kpc, Sąd ten zasądził odsetki umowne od kwoty 3.835,36zł [4.900,79zł - (1.328,39zł - 262,96zł)] od dnia 9 października 2012r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O wynagrodzeniu kuratora ustanowionego dla pozwanego Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z § 4 i 3 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982r. w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłaty ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów (Dz.U z 1982r., nr 27, poz. 197 ze zm.) w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002r., Nr 163, poz. 1348), przyznając adwokatowi P. M. wynagrodzenie w kwocie 1.476zł

brutto, które co do kwoty 1.200zł należało wypłacić z zaliczki wpłaconej przez powódkę, natomiast w pozostałym zakresie tj. co do kwoty 276zł tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Natomiast o kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art.98 § 1 i 3 kpc i art. 100 kpc obciążając strony tymi kosztami zgodnie z wynikiem sprawy tj. powódkę w 15% natomiast pozwanego w 85%. Mając to na uwadze Sąd ten zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.606,09zł (0,85 x 1.889,52zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie 100 kpc w zw. z art. 83 ust. 2 uksc, Sąd Rejonowy nakazał ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 41,40zł (0,15 x 276zł) tytułem zwrotu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatków postępowania. Jednocześnie mając na uwadze wysokie prawdopodobieństwo oczywistych trudności z wyegzekwowaniem przedmiotowej należności od pozwanego oraz niewspółmierne koszty ewentualnej egzekucji, w tym mając na uwadze że jego miejsce pobytu nie jest znane a tan prawdopodobnie wyjechał do B., Sąd odstąpił od obciążenia pozwanego obowiązkiem zwrotu części wydatków postępowania poniesionych przez Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany Z. (...), zastępowany przez kuratora adw. P. M., który zaskarżył go w części tj. co do pkt. 1 i 4a i b. Pozwany Sądowi I instancji zarzucił:

- 1) naruszenie art. 6 ustawy z dnia 12 września 2002r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, poprzez jego błędne niezastosowanie co do kwoty 1.479,45zł oraz błędną wykładnię co do reszty zasądzonej należności;
- 2) naruszenie art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie w przypadku gdy winien on zostać zastosowany;
- 3) naruszenie art. 233§1 kpc poprzez nie rozważenie w sposób wszechstronny całego zebranego materiału dowodowego i dokonanie dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającej w szczególności na przyjęciu, że powód wywiązał się z obowiązku dostarczania pozwanemu wyciągów na podstawie, których pozwany miałby uiścić należności dochodzone w niniejszej sprawie, choć zebrany w sprawie materiał dowodowy nie uprawniał do przyjęcia powyższego założenia;
- 4) naruszenie art. 328§2 kpc poprzez niewskazanie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz niejasne wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z błędnym przytoczeniem przepisów prawa, co w konsekwencji uniemożliwia faktyczną kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia.

Z uwagi na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości; przyznanie kuratorowi wynagrodzenia za pełnienie funkcji w postępowaniu odwoławczym wg norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji oraz przyznanie kuratorowi wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora w postępowaniu odwoławczym wg norm przepisanych.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodziła się również powódka – (...) Bank (...) SA we W., która zaskarżyła je w części tj. w pkt. 1 co do kwoty 1.328,39zł. Sądowi I instancji strona powodowa zarzuciła uniemożliwienie dochodzenia przez powódkę od pozwanego całości dochodzonego powództwem roszczenia, poprzez błędne uznanie, że dochodzone roszczenie w części dotyczącej kwoty 1.328,39zł uległo przedawnieniu z uwagi na 2-letni termin przedawnienia.

Apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powódka wniosła o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Z kolei pozwany, działający przez kuratora, w odpowiedzi na apelację powódki wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje (art. 505¹³ § 2 kpc) :

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, które okazały się prawidłowe, w związku z czym na podstawie art. 382 kpc czyni je podstawą swojego rozstrzygnięcia.

Zdaniem Sądu II instancji, co do zasady podzielić należało również rozważania prawne Sądu Rejonowego, w szczególności co do zaistnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego wobec powódki z tytułu nienależytego wykonania umowy łączącej strony. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, odpowiedzialność pozwanego Z. C. w związku z zawarciem umowy o wydanie karty kredytowej i przyznanie limitu kredytowego, nie budziła wątpliwości. Pozwany korzystał z przyznanego przez stronę powodową limitu kredytowego, korzystając z karty kredytowej, a po dniu 16 lipca 2010r. zaprzestał dokonywania spłaty powstałego w ten sposób zadłużenia, do czego był zobowiązany zgodnie z treścią umowy z dnia 26 sierpnia 2009r.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji przez powódkę, stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy trafnie przyjął, iż roszczenia związane z wydaniem karty kredytowej przedawniają się z upływem dwuletniego terminu przedawnienia, zgodnie z treścią art. 6 ustawy z dnia 12 września 2002r. o elektronicznych środkach płatniczych. Przepis ten jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisu art. 118 kc, który wprowadza trzyletni termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał jednak błędnej kwalifikacji poszczególnych składowych dochodzonego roszczenia, które podlegały dwuletniemu terminowi przedawnienia. Sąd ten błędnie uznał, że przedawnieniem tym objęte zostały należności powódki wynikające z comiesięcznych wyciągów kwoty spłat minimalnych, których płatność przypadała w okresie od dnia 17 lipca 2010r. do 17 listopada 2010r. włącznie. Wbrew stanowisku Sądu I instancji nie sposób jednak przyjąć, że kwoty spłat minimalnych wskazywane w wyciągach, których spłata umożliwia dalsze korzystanie z przyznanego limitu kredytowego bez dodatkowych kosztów, były kwotami związanymi z zawarciem umowy o elektroniczny instrument płatniczy – umowy o wydanie karty kredytowej. Skoro spłata w/w kwot umożliwia dalsze korzystanie z przyznanego limitu kredytowego, to uznać należy, że roszczenie o zapłatę tych kwot związane jest z umową kredytową, które podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia. Wydana karta kredytowa była w tym wypadku jedynie instrumentem płatniczym umożliwiającym wykonanie umowy kredytowej. W ocenie Sądu II instancji, dwuletniemu terminowi przedawnienia podlegały w tym wypadku jedynie należności **ściśle związane** z wydaniem i używaniem karty kredytowej, za okres od dnia 17 lipca 2010r. do 17 listopada 2010r. włącznie (mając na uwadze datę spłaty przez pozwanego zadłużenia – 16 lipca 2010r., oraz datę złożenia pozwu 18 listopada 2012r.), a mianowicie: należności z tytułu ubezpieczenia karty kredytowej (3,50zł + 40,97zł + 42,35zł + 43,45zł), opłata roczna za wydanie karty (18zł) oraz opłaty/prowizje za wypłatę środków za pomocą karty (78zł + 39zł). W pozostałym zakresie roszczenia dochodzone niniejszym pozwem objęte były trzyletnim terminem przedawnienia (art. 118 kc). Łączna wartość wskazanych powyżej przedawnionych należności wynosi 265,27zł. Skoro powódka domagała się w pozwie zapłaty od pozwanego kwoty 8.882,91zł, to zasądzeniu na jej rzecz podlegała kwota 8.617,64zł (8.882,91zł – 265,27zł).

Zdaniem Sądu Odwoławczego, chybione okazały się natomiast zarzuty podniesione w apelacji pozwanego, które jako takie nie mogły spowodować wzruszenia zaskarżonego orzeczenia. Jeżeli chodzi o zarzut dotyczący naruszenia przepisu art. 6 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, to Sąd II instancji powyżej wskazał już w jakim zakresie Sąd I instancji dokonał błędnego zastosowania tego przepisu. Wbrew twierdzeniom pozwanego, dwuletni termin przedawnienia nie znajdował zastosowania do wszelkich roszczeń powódki dochodzonych w niniejszej sprawie, a jak wyraźnie wskazano, tylko do tych związanych bezpośrednio z umową o wydanie karty kredytowej.

Wbrew stanowisku pozwanego, nie jest tak, że strona powodowa nie wykazała faktu doręczania pozwanemu wyciągów z rachunku, zgodnie z którymi ten miał dokonywać spłaty przyznanego limitu. Podkreślić w tym miejscu należy, że powódka na powyższą okoliczność przedłożyła dokumenty prywatne, które nie zostały w sposób należyty zakwestionowane. Od początku wykonywania umowy, powódka doręczała pozwanemu wyciągi na podany przez niego adres i początkowo pozwany dokonywał spłat. Po zaprzestaniu spłaty kredytu przez pozwanego, powódka nadal

kierowała na adres pozwanego przedmiotowe wyciągi. W tym miejscu wskazać należy, że z żadnego z zapisów umowy łączącej strony nie wynika, aby wyciągi te miały być kierowane do pozwanego w formie innej niż list zwykły. A nadto, co jest bezsporne, pozwany nigdy nie poinformował banku o zmianie swojego miejsca zamieszkania, mimo takiego obowiązku wynikającego z umowy (pkt III § 2 umowy z dnia 26 sierpnia 2009r.), zatem uznać należy, że kierowanie do niego korespondencji na podany w umowie adres zamieszkania było skuteczne. Odwołać należy się ponadto do rozdziału IV §1 ust.3 Regulaminu przyznawania i korzystania z limitu kredytowego (k.87v) z którego wynika, że to pozwany jako posiadacz rachunku kredytowego zobowiązany był w przypadku nie otrzymania wyciągu za dany okres rozliczeniowy zwrócić się do banku w celu ustalenia stanu zadłużenia – w toku sprawy pozwany w żaden sposób nie wykazał, że miała miejsce sytuacja zwracania się do powoda wobec braku otrzymania wyciągu co potwierdza tezę, że pozwany wyciągi te otrzymywał.

Poza tym, nie sposób zgodzić się z pozwanym, że w niniejszej sprawie zastosowanie winien znaleźć przepis art. 5 kc. Analiza akt sprawy nie pozwala bowiem na uznanie, że dochodzenie przez powódkę zapłaty należności wynikających z łączącej strony umowy, było w jakimkolwiek zakresie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub też stanowiło nadużycie prawa. Apelujący nie wskazał w zasadzie żadnej z zasad współżycia społecznego, która miała by zostać naruszona poprzez wytoczenie powództwa. Natomiast w ocenie Sądu II instancji, w żadnej mierze działania powódki, polegającego na wypowiedzeniu umowy w maju 2011r., nie można zakwalifikować jako nadużycia prawa w rozumieniu art. 5 kc. Możliwość wypowiedzenia umowy przez bank w przypadku opóźniania się przez kredytobiorcę ze spłatą co najmniej 2 pełnych bieżących kwot do zapłaty (pkt V § 5 ust. 1d Regulaminu przyznawania i korzystania z limitu kredytowego – k. 83), stanowiła jedynie uprawnienie po stronie banku, a nie obowiązek, a zatem nie sposób uznać, że w tym wypadku powódka dopuściła się nadużycia prawa. Podkreślenia wymaga, że stosowanie przez sąd w konkretnej sprawie art. 5 kc, jest z założenia dopuszczalne tylko wyjątkowo i musi mieć szczególne uzasadnienie w powszechnie uznawanym systemie wartości, zasadach słuszności. Oddalenie powództwa na tej podstawie oznacza zawsze zaakceptowanie przez sąd sytuacji gdy, stan faktyczny w sprawie nie odpowiada stanowi prawnemu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014r., sygn. I CSK 297/13, publ. LEX nr 1526581). Istotą prawa cywilnego jest strzeżenie praw podmiotowych, a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia tych praw mają charakter wyjątkowy. Odmowa udzielenia ochrony prawnej na podstawie art. 5 kc, z uwagi na jego wyjątkowy charakter musi być uzasadniona istnieniem okoliczności rażących i nieakceptowanych w świetle powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 lipca 2014r., sygn. I ACa 314/14, publ. LEX nr 1498918). Zdaniem Sądu Odwoławczego, w niniejszej sprawie takie wyjątkowe okoliczności nie miały miejsca.

Nie ma racji pozwany również co do tego, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 328§2 kpc. Zdaniem Sądu Okręgowego, uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego zawierało wszystkie wymagane elementy, tj. wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej) oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie to poddawało się kontroli instancyjnej, a zatem zarzut pozwanego okazał się bezzasadny.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art.386§1 kpc, zmienił zaskarżony wyrok w sposób następujący. W pkt. 1 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.617,64zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 4.900,79zł wg zmiennej stopy procentowej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 9 października 2012r. do dnia zapłaty (pkt I. a wyroku). W pkt. 4 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.889,52zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Sąd II instancji obciążył kosztami postępowania pozwanego w całości na podstawie art. 100 zdanie drugie kpc, albowiem powódka przegrała sprawę jedynie w nieznacznej części (dochodziła ona kwoty 8.882,91zł, a zasądzono kwotę 8.617,64zł - tj. 97%) (pkt Ib wyroku). W pkt. 5 w ten sposób, że nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 276zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 uksc) (pkt Ic wyroku).

Na podstawie art. 385 kpc Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki w pozostałym zakresie (pkt II wyroku), a także oddalił apelację pozwanego jako bezzasadne (pkt III wyroku).

Na podstawie § 1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013r., poz. 1476) w związku z § 6 pkt 4 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przyznano kuratorowi adw. P. M. wynagrodzenie za postępowanie apelacyjne w kwocie 738zł brutto, które nakazano wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (pkt IV wyroku).

Kosztami postępowania apelacyjnego Sąd II instancji, na podstawie art.100 zdanie drugie kpc, obciążył pozwanego i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz powódki kwotę 30zł, na którą składała się opłata sądowa od apelacji obliczona na podstawie art. 28 pkt 1 uksc (pkt V wyroku).

Na podstawie art. 83 ust. 2 w związku z art. 113 ust. 1 uksc Sąd Okręgowy nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kwotę 738zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, związanych z wynagrodzeniem kuratora w postępowaniu odwoławczym (pkt VI wyroku).

SSO M. Wysocki